

Asia: VN/2037/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Muodostaako ehdotettava asiakastietolaki selkeän, yhdenmukaisen ja ymmärrettävän kokonaisuuden?

Ei. Kerro, miten sääntelyä tulisi kehittää? [Lakikokonaisuus on suuri ja hyvänä tarkoituksena yhdistää irtonaista lainsäädäntöä yhteen lakiin ja sääntelyn tasolle. Olisiko alkuvaiheessa tarpeen löytää ne lainsäädännölliset aukot, jotka ovat kiireellisimpiä ja suunnitella aikaa vievät, palveluiden järjestämislainsäädännön kanssa synkronoivat kohdat vielä ajan kanssa. Tällä versiolla ei päästä varsinaiseen tavoitteeseen eli sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen käsittelyn lainsäädännön selkeyttämiseen, vaan on osittain tuotu lähinnä vanhoja pykäläiä yhteen lakiin suoraan. Lain säädännön muutoksia tarkastellaan edelleen valtakunnallisten järjestelmäpalvelujen näkökulmasta ja vähälle huomiolle jää esim. tietojen luovutus ”omien järjestelmäpalvelujen” välillä, joiden avulla kuitenkin asiakaan ja potilaiden hoidon jatkuvuutta turvataan. Eli kansallisten järjestelmäpalvelujen tieto ei tällä hetkellä kata kaikkea potilaan/asiakaan hoitoon liittyviä asioita tai ainakaan tiedot eivät ole riittävän rakenteisia hyödyntämisen kannalta. Lakikokonaisuuden periaate pitäisi olla yhdestä näkökulmasta sosiaalihuollon ja terveydenhuollon asiakastietojen yhdenmukaistaminen ja yhtenäistäminen. Lisäksi samaan aikaan pitäisi varmistaa, että lainsäädäntö on yhdenmukainen valtakunnallisten palveluiden sekä paikallisen ja palvelutuottajakohtaisen asiakastiedon käsittelyn osalta. Eryityisesti paikallinen näkökulma tulee esille kehittämistehtävissä, joita nyt vanhoja pykäläiä yhdistelevä sääntelyehdotus ei tue, vaan esimerkiksi tuotannonohjauksen tai potilaan sähköisten palveluiden tai tekoälypohjaisen päätöksenteontuen kaltaisia tulevaisuuden kehitystarpeita pitäisi yhtä lailla pystyä jo lainsäädännöllä tukemaan.]

Onko vaikutusten arviointi riittävän laaja ja onko vaikutukset mielestänne oikein arvioitu?

Taloudelliset vaikutuksen

Ei. Perustelut: [Säädösehdotus aiheuttaa tietojärjestelmien päivittämistarpeita sekä uusia vaatimuksia siirtymäsäännöksiä kautta. Lisäksi useita valtakunnallisia palveluita tai niihin kytkettyjä järjestelmiä koskevia vaatimuksia ulotetaan laajemmin eri tietojärjestelmiin. Tällä on taloudellisia vaikutuksia. Esimerkkinä asiakastiedon käsitteen määrittely ja asiakastiedon käsittelyn vaatimukset tuovat uusia järjestelmiä sääntelyn piiriin, kuten asianhallintajärjestelmät. Lokivalvonnan vaateet

asiakastiedon kohdalla on säädelty jo tiedonhallintalaissa, mutta potilaslähtöinen valvonta asiakastietoon on yksi kustannuskysymys. Toimintansa päättävien organisaatioiden rekistereiden vastuun siirto hyvinvointialueille on niille täysin ennakoimaton, jos taloudellisia vaikutuksia pitäisi arvioida. Varautuminen aineistojen vastaanottamiseen manuaalisessa tai sähköisessä muodossa on jatkossa huomioitava talousarviossa. Kustannukset eivät tule jakautumaan tasaisesti, sillä toimijoita on eri puolilla Suomea eri määriä alun alkaen.]

Vaikutukset kansalaisten asemaan

Ei. Perustelut: [Asiakkaalle yhtenä kokonaisuutena näyttäytyvässä sote-palvelussa eri suostumukset ja luovutusluvut voivat hämmentää. Onko tosiasiallista asiakkaan itsemääräämisoikeuden vahvistamista, että toteutetaan kuvatulnaiset käytännöt. Sääntely ei yksinkertaista aikaisempaa menettelyä riittävästi.]

Lapsivaikutukset

-

Vaikutukset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajien ja apteekkien toimintaan

Ei. Perustelut: [Hyvinvointialueille siirryttäessä julkinen palvelunjärjestämistä vastuu joutuu joka tapauksessa tekemään paljon muutoksia ja perehdyttämään henkilökuntaa. Lainsäädännölliset muutokset on myös perehdytettävä. On selkeintä, että kaikki kansallisesti yhtenäiset mallit luodaan ja perehdytetään myös koko valtakunnan tasolla ja esim Kela tai THL huolehtii materiaalin ja ohjeiden laatimisesta. Muutoin jokainen rekisterinpitäjä joutuu käyttämään muun muutostyön lisäksi niukkoja resurssejaan muutoksiin liiaksi. Ammattilaisen vastuu potilaan informoinnista ja eri suostumuskäytännöistä huolehtimisesta on tässä lakiehdotuksessa laaja. On tarpeen luoda malleja jotka ovat sekä asiakkaan että ammattilaisen näkökulmasta selkeitä ja toteutettavissa ymmärrettävästi. Tiedonhallintaa koskevan lain pitäisi olla tässä vaiheessa sellainen että se tukee palveluiden järjestämisen lainsäädännön muutoksia eikä jätä hankaloittavia pykälä voimaan substanssilainsäädännön voimaantulon jälkeen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten sivullisuus potilaan palvelun tai hoidon tietoihin nähden on haasteellinen määrittellä, kun tarkoitus on yhtenäistää palveluita. Jos järjestämislain 58 § kumotaan tällä lailla tulisi varmistaa, että vastaava sääntely seuraa uuteen lakiin. Tässä lakiehdotuksessa ei kuitenkaan riittäväällä tavalla kuvata tilannetta, miten yksittäinen palveluntuottaja on veloitettu tallentamaan hyvinvointialueen rekisteriin Kanta-palveluiden tai rajapinnan kautta. Lisäksi sääntelyä erillisistä rekistereistä ei tuoda yhtä selvästi esille.]

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

-

Tietosuojavaikutukset

Ei. Perustelut: [Tietosuojaperiaatteena tulisi pohtia koko tämän lakiehdotuksen pohjalta, voidaanko potilaan tietosuojaa varmistaa ennakkolisesti ja organisaatiolähtöisesti suunnitelluilla käyttöoikeuksilla pikemmin kuin potilaskohtaisella suostumuksella, jonka ymmärrys ei varma eikä takaa potilaan oikeusturvaa.]

Soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön (2 §)

Onko ehdotettavan asiakastietolain suhde muuhun lainsäädäntöön selkeä?

-

Onko asiakastietojen käsittelyä koskevien yleisten periaatteiden soveltaminen kaikkiin asiakastietojen käsittelyn käyttötarkoituksiin kannatettava?

-

Määritelmät (3 §)

Ovatko määritelmät selkeät ja ymmärrettävät lain soveltamisen näkökulmasta?

Ei, mitkä määritelmät ovat epäselviä ja miksi? [Asiakastiedon käsite: Määritelmässä tulisi lähtökohtaisesti pyrkiä selittämään kaikki käytetyt termit. Tässä termejä hallinnollinen asiakastieto, potilashallinnollinen tieto ei kuitenkaan avata tarkemmin. Asiakasasiakirjan käsite: tarkoitetaan sosiaali- tai terveydenhuollon asiakasasiakirjaa ko. palveluiden järjestämistä tai toteuttamista varten. Erotuksena Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalla tarkoitettaisiin sosiaalihuollon asiakasta koskevaa asiakasasiakirjaa. Termit ovat lähellä toisiaan ja vaarassa sekoittua käytössä. Missä kohdin on käytännössä tarve toimialaa mainitsematta käyttää asiakasasiakirja-termiä, jos asiakastieto on jo määritelty yleisterminä. Asiakastietovaranto terminä viittaa asiakastietoon joka on sote-asiakasta koskevaa henkilötietoa. Sen sijaan tietovaranto olisi ainoastaan valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin tallennettua osaa vaikka on selvää että tiedonhallintalain näkökulmasta tietovaranto on osittain myös palvelunantajan tai rekisterinpitäjän hallinnoimaa. Jos halutaan erotella tietovarannon paikallinen ja valtakunnallinen osuus, olisi termiä tarkennettava niin, että sekä yhteys sosiaali- ja terveydenhuoltoon että valtakunnallisiin palveluihin tulisi esille. Termissä tultava ilmi että kyse on sote-tiedosta, asiakastietoa syntyy toimialasta riippumatta.]

Pitäisikö pykälään lisätä määritelmiä?

Ei, mitä määritelmiä olisi näkemyksenne mukaan lisättävä? [Tietojärjestelmää määriteltäessä on hyvä huomioida, ettei suurta osaa tiedoista tallenneta Kantaan. Koskeeko sääntely siis niitä järjestelmiä, joita käytetään vain paikallisesti, esim. TEHO, Leikkaussali, potilashallinnolliset tiedot. Toisaalta onko jokainen laboratorioanalysointori sääntelyn piirissä.]

Asiakastietojen käsittelyä koskevat yleiset periaatteet (2 luku)

Onko 2 luvun sääntelyehdotus kokonaisuutena selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen?

Ei. Perustelut: [Sääntelyn ulottaminen asiakastiedon käsitteeseen tuo kaksi haastetta. Ensinnäkin lokivalvonta ulottuu järjestelmiin, joissa ei ole vastaavia vaatimuksia ollut ennen. Asiakaslähtöisen lokivalvonnan mahdollistaminen pitäisi harkita, kun koskee kaikkea asiakastietoa. Samoin pitäisi selkeästi osoittaa, miten ja onko tarpeen kaikissa asiakastietoa käsittelevissä järjestelmissä todentaa hoito- tai asiakassuhde teknisesti. Yleinen sääntö salassa pidettävän tiedon käsittelyoikeuteen on työtehtäviin liittyvä tarve. APTJ:ssä työtehtävä ja hoitosuhde todetaan teknisesti, mutta tätä ei ole välttämättä mahdollista varmentaa samalla tavalla kaikissa muissa järjestelmissä.]

Onko salassapitoa ja sivullisuutta koskeva sääntely selkeä ja ymmärrettävä?

Ei. Perustelut: [Sivullisuuden käsite on määritelty eri kohdissa esitystä ristiriitaisesti. Tulisi ennen kaikkea tarkentaa sivullisuutta organisaation sisällä, saumattomissa sote-palveluissa ja miettiä siltä pohjalta tarve suostumuksen tarpeellisuuteen tietojen luovuttamisen perusteena.]

Onko asiakkaan tietosuoja-asetuksen mukaisiin oikeuksien rajoittamisen sääntely selkeää, ymmärrettävää ja oikeasuhtaista?

-

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen rekisterinpito (3 luku)

Sosiaalihuollon yhteydessä laadittavat potilasasiakirjat tallennettaisiin potilasrekisteriin ja niitä käsiteltäisiin samoin kuin muitakin potilastietoja. Onko ehdotus mielestänne kannatettava?

-

Voitte esittää tässä myös muita näkemyksiä lakiehdotuksen sosiaalihuollon yhteydessä laadittavien potilasasiakirjojen käsittelyä koskevaan sääntelyyn

Lakiluonnoksen sisällössä on tarve selkiyttää, siirtyvätkö sosiaalihuollon yhteydessä annetun terveydenhuollon potilasasiakirjat taannehtivasti terveydenhuollon potilastietorekisteriin. Voiko ne siis taannehtivasti siirtää vanhoina tietoina potilastiedon arkistoon vai miten näitä tietoja on tulevaisuudessa käsiteltävä.

Tunnistamisen ja todentamisen toteutuksesta sähköisin menettelyin tulisi huomioida tilanteet, joissa tämä ei ole mahdollista ja suhteuttaa toimenpiteet tietoturva- ja asiakkaan palvelunäkökulmasta.

Onko palvelunantajan muutostilanteisiin liittyvä sääntely selkeää ja ymmärrettävää?

-

Näkemyksiänne muutostilanteisiin liittyvän sääntelyn toteutettavuuteen?

Hyvinvointialueiden osalta tulee varmistua järjestämislain 58 § korvaamisesta sisällöltään kokonaisuudessaan ennen kumoamista.

Onko palvelunantajan toiminnan päättymiseen liittyvää selkeää ja ymmärrettävää?

-

Näkemyksiänne toiminnan päättymiseen liittyvän sääntelyn toteutettavuuteen?

On kannatettavaa, että tästä tulee sääntelyä sillä tietojenkäsittelystä on huolehdittava toiminnan päättymisenkin jälkeen. Sinänsä HVA:lla on jatkossakin sote-tiedonhallinnan ja rekisterinpidon osaamista, joten sitominen tähän osaamiseen on osittain järkevää.

Sen sijaan, että jälkikäteen ratkaistaan yksikkökohtaisesti toiminnan päättäneiden tahojen tiedonhallinta, tulisi ennakkollisesti panostaa tietojen käsittelyn suunnitteluun tietosuoja ja tietoturva huomioiden. Jos yksityinen toimija ei voi kokonaisuudessaan käyttää Kanta-palveluita tietojen syntyessä tai tallentaa tietoja muuten palvelunjärjestäjän osoittamaan paikkaan, pitäisi olla sääntely selkeästi mikä on ns. kakkosvaihtoehto.

Sääntelyssä tulisi ottaa selkeästi kantaa, koskeeko taannehtivasti jo aiemmin toimintansa lopettaneita vai millainen siirtymäsäännös tähän tulisi.

Kelan ja hyvinvointialueen tehtävänjako tulee selkeämmin pyrkiä kuvaamaan perusteluissa. Samoin on kuvattava kustannusten jakautuminen ja mahdolliset maksut.

Asiakkaan ja rekisteröidyn oikeuksien kannalta on oltava selkeä malli, miten hyvinvointialue vastaa rekisteröidyn oikeuksien ja omien velvollisuuksiensa toteutumisesta, esim suostumusikännöt, rekisterintarkastusoikeus. Rekisteristä vastaamisen määrittely on tehtävä tarkemmin.

Asiakasasiakirjojen käsittelyä koskevat periaatteet (4 luku)

Onko 4 luvun sääntelyehdotus kokonaisuutena selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen?

-

Onko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasrekistereitä koskeva sääntely (18 §) selkeä ja ymmärrettävä?

-

Näkemyksiänne rekistereitä koskevan sääntelyn toteutettavuuteen?

Onko tarpeen säädellä erillisesti hallinnollisten asiakastietojen rekisteristä ja onko tämän rekisterin käyttötarkoitus yhtenäinen. Esimerkkejä harvoja potilaita koskeva jälkikäteisvalvonta ja jokaista potilasta koskeva laskutus, kasvavaa osaa koskeva asiointitieto jne. Hallinnollinen asiakastieto, potilashallinnollinen tieto nämä termit ovat käytössä mutta niitä ei ole missään tarkemmin määritelty.

Onko alkuperäisten asiakirjojen säilyttämistä koskeva sääntely selkeä ja ymmärrettävä?

-

Näkemyksiä säilyttämistä koskevan sääntelyn toteutettavuuteen?

Tietovarannon jakautuminen valtakunnallisiin palveluihin ja paikallisiin järjestelmiin tulisi kuvata selkeämmin. Paikallinen ei ole kopio Kannassa olevasta, vaan Kanta-versio tuotetaan paikallisella järjestelmällä ja ovat aina yhteneväiset. Paikallinen järjestelmä sisältää alkuperäisiä asiakirjoja, joita ei ole ollenkaan Kannassa.

Potilasasiakirjat (5 luku)

Onko 5 luvun sääntelyehdotus kokonaisuutena selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen?

Ei. Perustelu: [Yleisesti potilasasiakirjojen ja sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen sisältövaatimukset tulisi olla säädöksissä samalla tasolla, nyt asiakasasiakirjoista on tulossa tarkempi sääntely. Pitäisikö nämä myös tuoda erillisen asetuksen tai THL:n määritysten tasolle ja laissa säätää vain yleisistä periaatteista. Ei siis ole järkevää tuoda suoraan nykyisestä lainsäädännöstä valmiita pykälä uuteen lakiin. Jos vaatimukset ovat toimialakohtaisia on haastava luoda integroituja palveluja kuten yhteisiä asiointipalveluja. Lisäksi esim. ERAS-kirjausten periaatteet ovat erilaiset toimialoilla, mikä ei tue integroitua palvelua. Potilasasiakirjojen luovutuksesta paikallisesti tehtävät merkinnät tulisi säilyttää edelleen säädöksenä. Kaikki luovutus ei kohdistu sähköisessä muodossa olevaan tietoon, joten

luovutusilmoitukset tehdään osittain manuaalisesti. Tämä on potilaan ja ammattilaisen oikeusturvan toteutumisen kannalta keskeistä edelleen.]

Onko potilasasiakirjojen periaatteita koskeva sääntely (27§) selkeä ja ymmärrettävä?

-

Onko alaikäisen päätöskykyä koskevia merkintöjä koskeva sääntely (33 §) selkeä ja ymmärrettävä?

-

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat (6 luku)

Onko 6 luvun sääntelyehdotus kokonaisuutena selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen?

-

Tulisiko sääntelyä soveltaa myös terveydenhuollon palveluissa toimivien sosiaalihuollon ammattihenkilöiden kirjaamiseen (esim. sairaaloiden terveyssozialityö)?

-

Kirjaaminen monialaisessa yhteistyössä (7 luku)

Onko 7 luvun sääntelyehdotus kokonaisuutena selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen?

Ei. Perustelut: [Kaikkineen tämä uusi säädös, joka ei lähde liikkeelle kummankaan toimialan lainsäädännössä erityisesti, on hyvä pohja integroitujen palveluiden toteuttamiselle. Tämä tarvitaan mahdollisimman pian voimaan ja huomioitava siirtymäsäännöksissä. Samoin huomioitava muutokset käyttöoikeusasetukseen. Tulisi selkeämmin kuvata vielä pykälän perusteluihin että tässä potilaan suostumusta ei tarvita, palvelun osapuolet eivät ole toisiinsa nähden sivullisia. Miten taataan tietojen ajantasaisuus jos ne kirjataan kahteen eri rekisteriin ja käytännössä kahteen eri paikkaan. Monialaisten palveluiden asiakassuhteet ovat usein kriittisimpiä ja ajantasaisuus tärkeää, samoin haavoittuvassa asemassa olevat asiakkaat. Miten käytännön toteutus järjestelmiin voidaan tehdä, tulisi olla järjestelmämuutoksia varten selkeämpi ohje. Tarve päivittäismerkintöihin on tavallisempaa kuin suunnitelmatason seurantarve.]

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen (8 luku)

Onko 8 luvun asiakkaan tiedonsaantioikeutta koskeva sääntelyehdotus kokonaisuutena (48 §- 52 §) selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen?

Ei. Perustelut: [Luovutusta koskeva sääntely on avattava koskemaan sekä valtakunnallisten palveluiden että paikallisten järjestelmien tai toimintamallien kautta tapahtuvaa tietojen käsittelyä. Ei tulisi luoda tilannetta, jossa paikallinen on edelleen toteutettava johonkin muuhun lainsäädäntöön nojaten, esim. potilaslakiin. Tulisi tarkentaa Valviran määräyksenanto-oikeus, millaiset tilanteet kattaa ja antaako valtakunnalliset mallit.]

Onko asiakkaan oikeutta määrätä tietojensa luovutuksista koskeva sääntelyehdotus kokonaisuutena (53 § -55 §) selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen?

-

Onko asiakastietojen luovuttamista muille palvelunantajille ja viranomaisille koskeva sääntelyehdotus (56 § - 63 §) kokonaisuutena selkeä, ymmärrettävä ja johdonmukainen?

Ei. Perustelut: [Lakisääteistä luovutusvelvollisuutta ja -oikeutta koskevaa sääntelyä jää edelleen hajalle moneen lakiin. Tulisi osoittaa, miksi tähän lakiin on nimenomaisesti otettu tiedonvaihto poliisin kanssa, kun monta muuta viranomaistahoa jää vielä ulkopuolelle. On myös tarkennettava, jos paikallisesti saman palvelunantajan sisällä luovutus voidaan toteuttaa paikallisen tietojärjestelmän avulla, tuleeko järjestelmän silti tukea asia- tai hoitosuhteeseen perustuvaa teknistä varmennusta.]

Onko mielestänne kannatettavaa, että asiakastietoja saisi luovuttaa palvelunantajien ja terveydenhuollon rekisterien välillä käyttötarkoituksensa mukaisesti lain perusteella luovutuslupaa edellyttäen?

-

Onko mielestänne kannatettavaa, että asiakastietoja luovutettaisiin palvelunantajien välillä ensisijaisesti Kanta-palvelujen välityksellä?

Ei. Perustelut [Tietojen luovutus paikallisesti, järjestäjän ja tuottajan välillä, ERVA-tasolla on toteutettava vielä osin muutoin kuin valtakunnallisten palveluiden välityksellä. Järjestelmien kyvykkyys tai Kanta-palveluiden sisältö ei vielä pitkään aikaan tue ajatusta ensisijaisuudesta. On otettava huomioon lisäksi tuotannonohjauksen tarpeet ja muut järjestäjän tulevaisuuden kehitysnäkymät, joita ei tällä hetkellä tueta.]

Onko rajat ylittävää tiedonvaihtoa koskeva sääntely (60 §) selkeä ja ymmärrettävä?

Ei. Perustelut:

Onko potilastietojen luovuttamista kliiniseen lääketutkimukseen ja muuhun lääketieteelliseen tutkimukseen koskeva sääntely (61 §) selkeä ja ymmärrettävä?

-

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmät (2 osa)

Onko tietojärjestelmiä tietoturvallisuutta ja tietojärjestelmien valvontaa koskeva sääntely selkeä ja ymmärrettävä?

Ei. Perustelut: [Tietojärjestelmien vaatimukseen tulisi sisällyttää asiakastietolakiluonnoksen sääntely kokonaisuudessaan. Nyt on esimerkiksi huolehdittu tietojen säilymisestä muuttumattomina, mutta ei sääntelyn kohteena olevaa säilytysaikojen noudattamista ja täten tiedonohjauksen tarvetta järjestelmissä. Yksi yhteentoimivuuden edellytys pitäisi olla, että tietoja ei ole järjestelmissä eriaikaisesti vaan henkilötietojen käsittely toteutetaan yhtenäisesti.]

Onko mielestänne kannatettavaa, että tiedonhallintapalvelua laajennettaisiin niin, että sen kautta voidaan luovuttaa aiemmin säädettyjen keskeisten potilastietojen lisäksi muita potilasasiakirjamerkintöjä sekä tiedonhallintapalvelun sääntely mahdollistaisi myös reseptikeskukseen tallennettujen lääkitystietojen yhteenvetojen luovuttamisen?

-

Onko mielestänne kannatettavaa edellyttää tietojärjestelmiä asentavan, ylläpitävän ja päivittävän henkilön luotettavuuden varmistamista tiedonhallintalain 12 §:ssä tarkoitetulla tavalla, jos henkilö tehtävissään pääsee näkemään asiakastietoja (77 § tietoturvasuunnitelma, 1 momentin kohta 7)?

-

Onko mielestänne kannatettavaa, että ammattilaisen käyttöliittymä (Kelain) voisi toimia lääkemääräysten laatimisen varajärjestelmänä häiriötilanteissa?

-

Onko mielestänne kannatettavaa, että Kelalle lisätään oikeuksia liittyen lokivalvontaan ja verkonvalvontaan sekä Kanta-palveluihin tallennettavien asiakirjojen tietorakenteiden laadunvarmistukseen?

Ei. Perustelut: [Verkonvalvonta hyödyllistä, lokivalvontaa ei ole avattu mitä sisältää ja onko Kelan mahdollista toteuttaa sitä rekisterinpitäjien puolesta. Esimerkiksi asiakaslähtöiset selvityspyynnöt, säännönmukainen valvonta vaatii aina palveluntuottajan organisaatiokohtaisen tuntemuksen kuten ammattihenkilön työtehtävät ja käyttöoikeusmenettelyt. Jää epäselväksi, miten nämä tiedot Kelalle toimitettaisiin ja syntykö synergiaetua, toiminnallista ja taloudellista hyötyä.]

Maksut

Näkemyksiänne yhteentoimivuuden testaukseen ilmoittautumisesta perittävästä maksusta?

-

Siirtymäsäännökset 102 §

Hyvinvointitietojen luovuttaminen Omätietovarannosta palvelunantajille 1.1.2024 mennessä ehdotuksen 73 §:n 2 momentin mukaisesti

-

Kaikkiin asiakas- ja potilastietoihin kohdistuvaa kiellon ja työterveyshuoltoon kohdistuvan kiellon soveltaminen 1.1.2024 mennessä ehdotuksen 54 §:n 2 momentin mukaisesti viimeistään 1.1.2024

-

Asiakastietojen luovuttaminen suostumuksen perusteella 57 §:n mukaisesti (erityisesti luovutukset sosiaali- ja terveydenhuollon väliset luovutukset Kanta-palveluista) viimeistään 1.1.2024

-

Potilastietojen luovuttaminen asiakastietovarannosta asiakkaille hyvinvointisovelluksiin avulla asiakkaille 48 §:n 2 momentin mukaisesti viimeistään 1.12.2023

-

Sosiaalihuollon asiakastietojen luovuttaminen asiakastietovarannosta asiakkaille hyvinvointisovelluksiin viimeistään 1.5.2025.

-

Luovutukset toisille palvelunantajille ja terveydenhuollon rekisterien välillä lain perusteella edellyttäen luovutuslupaa 58 §:n 1 momentin mukaisesti viimeistään 1.1. 2026 alkaen

-

Potilastietojen luovuttaminen ulkomaille Kanta-palveluista ehdotuksen 60 §:n mukaisesti viimeistään 1.1.2025 mennessä.

-

Ammattilaisen käyttöliittymän (Kelain) käyttö lääkemääräysten laatimisen varajärjestelmänä 75 §:n 2 momentin mukaisesti viimeistään 1.1.2026.

-

koulupsykologien laatimat asiakirjat viimeistään 1.3.2025

-

Sosiaalipalveluiden yhteydessä annettaviin terveystalouteihin liittyvät potilasasiakirjat viimeistään 1.10.2026

-

Ajanvarausasiakirja asiakkaalle ilmoitettavista terveydenhuollon ajanvarauksista, seulontatutkimuksista syntyvät laboratoriotulokset, ajoterveyteen liittyvät todistukset ja lomakkeet, tapaturmiin ja ammattitauti-ilmoitukseen liittyvät todistukset ja lomakkeet, lääkärinlausunto terveydentilasta T-todistus, lääkärintodistukset C ja TOD sekä jäljennös kuolintodistuksesta viimeistään 1.10.2026

-

Hoitotyön päivittäismerkinnät viimeistään 1.10.2029

-

Seulontatutkimuksista syntyvät kuvantamistutkimukseen liittyvät asiakirjat, säteilyrasitustiedot, video- ja äänitallenteet sekä näkyvän valon kuvat ja suun terveydenhuollon yksiköiden tallentamat kuvat sekä muut kuvat viimeistään 1.10.2029

-

Lastensuojelun palvelutehtävissä ja koulukuraattorin palvelussa syntyvät asiakirjat viimeistään 1.3.2025

-

Vammaispalvelujen palvelutehtävissä syntyvät asiakasasiakirjat viimeistään 1.9.2025

-

Päihdehuollon palvelutehtävissä syntyvät asiakasasiakirjat viimeistään 1.3.2026

-

Perheoikeudellisten palvelujen palvelutehtävissä syntyvät asiakasasiakirjat viimeistään 1.9.2026

-
Kaikissa palvelutehtävissä syntyvät video- ja äänitallenteet viimeistään 1.10.2029

Säilytysaikaliiite

Ovatko ehdotettavat potilasasiakirjojen säilytysajat asianmukaiset?

Ei.

Jos vastasit ei, miltä osin säilytysaikaa pitäisi muuttaa ja miten? Perustele ehdotuksesi.

Yleisesti tulisi säädellä säilytysmäärittysten kohdentamisesta paikallisiin sekä valtakunnallisiin järjestelmiin. Jos paikallinen tieto nähdään Kannan tiedon kopiona, joka hävitetään käyttötarpeen päättymisen jälkeen – onko käyttötarve tuo 12 vuotta kuolemasta vai välittömästi hoitosuhteen päätyttyä kuolemaan.

Koska pysyvää säilytystä koskevat tekstit on tästä poistettu vrt. potilasasiakirja-asetukseen, pitäisi taannehtivuus olla selkeämmin esitetty.

Ovatko ehdotettavat muita potilastietoja sisältävien asiakirjojen säilytysajat asianmukaiset?

Ei

Jos vastasit ei, miltä osin säilytysaikaa pitäisi muuttaa ja miten? Perustele ehdotuksesi.

Tulisi selkeämmin kuvata tietojen käyttötarkoitus perusteena säilytysajalle.

Esimerkiksi lyhyt säilytysaika tulisi olla sisäisen valvonnan tai jälkikäteisvalvonnan tarpeisiin, yleismäärityksenä kaksi vuotta.

Ajanvaraustietojen säilytysperiaatetta tulee tarkoittaa – määritelty 1 vuosi viimeisen käynnin toteutumisesta, tarkoitetaanko ko. hoitajaksoa/palvelutapahtumaa, mikä on laskentatapa. Tämä on potilaskohtainen lähestymistapa tietoon, joka tallennetaan organisaatiotasolla eli toimintayksikön ajanvarauskirjaksi tällä hetkellä. Toteutus hävittämiselle olisi hankala.

Röntgen-kuvien pitkä säilytysaika aiheuttaa sen että exitus-kertomustiedot hävitetään aiemmin (12 vuotta kuolemasta) kuin kuvat (20 vuotta).

Ovatko ehdotettavat biologista materiaalia sisältävien näytteiden ja elinmallien säilytysajat asianmukaiset?

Ei

Jos vastasit ei, miltä osin säilytysaikaa pitäisi muuttaa ja miten? Perustele ehdotuksesi.

Käytännössä säilytysaikojen noudattaminen on haastavaa, sillä biologisia näytteitä ei säilytetä tavalla, joka mahdollistaisi henkilötasoon perustuvan seulonnan.

Ovatko ehdotettavat sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen säilytysajat asianmukaiset?

-

Jos vastasit ei, miltä osin säilytysaikaa pitäisi muuttaa ja miten? Perustele ehdotuksesi.

-

Ovatko ehdotettavat muita luovutustenhallinnan asiakirjojen ja lokitietojen säilytysajat asianmukaiset?

Ei.

Jos vastasit ei, miltä osin säilytysaikaa pitäisi muuttaa ja miten? Perustele ehdotuksesi.

Tämän osion pitäisi osoittaa koskevan kaikkea tietoa, nyt vaikuttaa, että olisi asiakasasiakirjojen alla.

Tulisiko säätää sähköisessä asiointissa syntyvien asiointitietojen kuten sähköisen asioinnin suostumuksen luvasta erikseen vai sisältyykö kohtaan luovutuksenhallinnan asiakirjat kuten suostumukset siellä.

Koskeeko kohta luovutustenhallinta muutakin kuin valtakunnallisten palveluiden käytöstä syntyviä tietoja eli onko kohta tarkoitettu palveluntuottajille laajasti koskemaan myös paikallisia suostumuksia.

Liitelait

Onko ehdotus mielestänne kannatettava?

-

Ovatko siirtymäajat riittävän pitkät?

-

Onko ehdotus mielestänne kannatettava?

-

Onko ehdotus kannatettava?

-

Muita näkemyksiänne ja huomioita liitelakeihin

-

